

چرا نشریه "سامان نو"؟

جهان کنونی سرمایه‌داری در بحرانی دائمی به سر می‌برد. جنگ، قحطی، گرسنگی، خشونت، نابودی محیط زیست، بیکاری‌های گسترده، بنیادگرایی مذهبی و عروج تعصبات ملی و قومی هر لحظه در گوشه و کنار جهان قربانی می‌گیرد. بحران‌های ادواری دو سده اخیر، اکنون به صورت بحرانی ساختاری نمایان شده است. طبقه سرمایه‌دار تمام گستره‌ی حیات بشر را به تسخیر خود درآورده و مورد استثمار قرار داده است. طبقه کارگر اما در تمام این دوران تسلیم نشده و مبارزه طبقاتی خود را بر علیه هجوم سرمایه سازمان داده است. کمونیسم و سوسیالیسم انقلابی که محصول عمل و نظریه‌ی پرولتاریا در این پیکار سهمگین طبقاتی بوده است تنها گزینه‌ی ممکن و عملی در برابر جامعه را نمایانده است. گزینه‌ای که اگر چه هنوز متحقق نشده است اما اندیشه دستیابی به آن و برنامه عمل رسیدن به آن بسیاری از دستاوردها و پیشرفت‌های جامعه‌ی مدرن بشری را تغذیه کرده است.

تجربه‌ی انقلاب ۱۳۵۷ و به خصوص شکست پرولتاریا و جنبش سوسیالیستی، و در نتیجه شکست انقلاب ایران، علی‌رغم پیکارها و مبارزه‌های طبقه کارگر، نشانه‌ای از بحرانی عمیق در جنبش سوسیالیستی بود. این شکست سه نکته مهم را برای جنبش سوسیالیستی برجسته نمود:

نخست، عدم شناخت کافی و لازم از ماهیت نظام جهانی سرمایه‌داری و امپریالیسم و به تبع آن ماهیت مناسبات سرمایه‌داری در ایران.

دوم، ناآشنایی و یا نادیده گرفتن برخی از مهمترین سنت‌های انقلابی، تجربه‌های مبارزاتی و نیز نقش تاریخی کارگزار و سوژه تغییر و ماهیت دگرگون کننده پرولتاریا.

سوم، شفاف نبودن هدف و استراتژی جنبش سوسیالیستی و نداشتن

یک درک و برنامه یگانه برای جنبشی که خودرهای طبقه کارگر را در دستور کار خود قرار داده باشد.

در واقع انقلاب ایران ناتوانایی و ناکارآمدی نظریات و راهکارهای موجود در جنبش سوسیالیستی ایران را نشان داد. اغتشاش‌های نظری و برداشت‌های سوسیالیسم غیر کارگری مبتنی بر اصلاح‌گرایی، اقتدارگرایی، جانشین‌گرایی فرقه‌گرا، عامل مهمی در شکست چپ و برجسته شدن این ناکارآمدی بودند. البته این بحران منحصر به جنبش سوسیالیستی در ایران نبود و ریشه در کل جنبش جهانی سوسیالیسم داشت. اندیشه‌ها و برنامه‌های اصلاح‌گرایانه‌ی سوسیال دموکراتیک که عاقبت در نظام سرمایه‌داری حل شدند و نیز فروپاشی بلوک شرق که سالها به نام سوسیالیسم به اشکال متفاوتی پرولتاریای این کشورها را مورد استثمار قرار داده بود، صورت‌های متنوع این بحران را بازنمایاندند.

تلاش‌های فراوانی که تا به امروز در نقد و برش از سوسیال دموکراسی و بلوک شرق شکل گرفته است نیز نتوانسته‌اند تا نوزایی نظری، برنامه‌ای و سازمانی سوسیالیسم انقلابی را سازمان دهند. بی‌جهت نبود که جهان سرمایه‌داری پایان تاریخ را جشن گرفت و نظم نوین را اعلام نمود. در فضای نامیدی و یأس، پسامدرنیسم و پساساختارگرایی، فضای نظری و فکری دانشگاه‌ها و حوزه‌های روشنفکری را تسخیر کرد. اما جهان ما را نه نبرد مکاتب، بلکه مبارزه طبقاتی شکل می‌دهد. جستجوی انسان‌ها برای رهایی در مسیر رهایی از قید هرگونه ستم و تبعیض طبقاتی، نژادی، جنسیتی، ملیتی، اجتماعی، نسل کشی و جنگ افروزی و همچنین تلاش برای جلوگیری از نابودی محیط زیست ادامه یافته است. اکنون آشکار شده است که در برابر انسان قرن بیست و یکم، نه دو گزینه‌ی سوسیالیسم یا بربریت، بلکه یا سوسیالیسم و یا از بین رفتن تمام نسل و هستی بشری و نابودی کل محیط زیست و طبیعت قرار دارد.

باید دوباره تاکید کرد که کمبودها و دشواری‌های نظری جنبش سوسیالیستی در عرصه جهانی به ناچار تأثیرات خود را بر روی جنبش سوسیالیستی ایران گذاشته‌اند. به ویژه این که پژوهش پیرامون مناسبات سرمایه‌داری در ایران و شناخت درست از ماهیت نوع ویژه حاکمیتی که با شکست انقلاب به قدرت رسید نیز مزید بر علت گشته است. در واقع، این نظام، با ادعاهای "ضدامپریالیستی" اش، پیچیدگی‌های تحلیلی منحصر به خود را در چارچوب جامعه‌ی ایران

متأسفانه با وجود تلاش‌های مثبت و متعددی که تاکنون انجام یافته است هنوز آن مداخله‌های نظری لازم که برخاسته از دستاوردها و سنت‌های گوناگون سازمان‌های چپ، و متکی بر پژوهش، دانش و کنش فعالان سوسیالیست از منظر تاریخی - طبقاتی باشد، نتیجه کافی نداده است؛

سوسیالیستی و خودرهای طبقه کارگر و استقرار جامعه‌ای انسانی کوشش می‌کند. از این رو نشریه‌ی "سامان نو" از تمام پژوهش‌گران و نظریه‌پردازانی که خواهان مداخله در این مسیر و نقد و بررسی ریشه‌ای مسائل و مشکلات نظری جنبش سوسیالیستی‌اند برای همکاری دعوت به عمل می‌آورد.

برای آن که روشن شود که نشریه به چه موضوع‌هایی می‌پردازد، طرحی از آن به دست می‌دهیم:

الف: مباحث و مسایل عام درباره‌ی تئوری انقلابی.

درباره‌ی علم سوسیالیسم و جوانب آن؛ فلسفه، تئوری شناخت و نقد ایدئولوژی. نقد اقتصاد سیاسی و شناخت ساختار اقتصادی - اجتماعی. مسائل سوسیالیسم و انقلاب؛ مفهوم طبقات اجتماعی و تفاوت‌ها و تقابل‌هایشان با یکدیگر، مسئله "دوران" حاضر، استراتژی و تاکتیک انقلابی، برنامه، تئوری‌های سازماندهی طبقاتی و سیاسی، مسائل دوران گذار به سوسیالیسم و مفهوم جامعه انتقالی، دولت و بین‌الملل انقلابی. تبیین "سوسیالیسم از پایین" و نقد دیگر مفاهیم از سوسیالیسم. دوره بندی اقتصادی، سرمایه‌داری جهانی در دوره حاضر، تئوری‌های امپریالیسم و "جهانی شدن"، تئوری عقب‌افتادگی. موانع تحول در جامعه. پژوهش پیرامون محیط زیست. بحث پیرامون ادبیات و هنر و تئوری زیباشناسی و همچنین نقد و بررسی تئوری‌های گوناگونی که تحت نام "مارکسیزم" موجوداند. درک سوسیالیستی از دموکراسی و آزادی و ...

ب: مسائل ویژه جامعه ایران

بررسی جنبش‌های اجتماعی؛ کارگران، دهقانان، زنان، جوانان، دانشجویان و غیره. بررسی مسئله ملی. نقد و بررسی دموکراسی لیبرالی. نقد و بررسی تئوری‌های مدرنیته و سنت، انقلاب یا اصلاحات. مفهوم اجتماعی خشونت و نافرمانی مدنی. تحقیق پیرامون ساختار سرمایه‌داری ایران و ماهیت روحانیت شیعه. تحقیق درباره ماهیت و نقش مذهب در تاریخ ایران. بررسی نقش تاریخی طبقات و احزاب سیاسی؛ ماهیت اپوزیسیون بورژوازی و پژوهش تاریخی پیرامون سازمان‌ها و احزاب چپ. و....

دست‌اندرکاران نشریه الکترونیکی "سامان نو"

آفرید و سپس در سطح وسیعی از جهان گسترش داد. به طوری که کمبودهای نظری پیرامون تبیین سوسیالیستی از ماهیت حاکمیت سیاسی و دولت نگهبان مناسبات اقتصادی و اجتماعی دولتمردان حاکم، تاثیر مخرب خود را علاوه بر چپ ایران، در عرصه جهانی نیز گذاشته است. تمام این عوامل که با زایش این نظام همراه بود، بر نقصان‌های تئوریک و ابهامات پیشین افزود. بدین سان، هم اکنون، ضرورت آسیب‌شناسی، رهیافت و مداخله‌ی نظری در جنبش سوسیالیستی به مراتب از هر دوره‌ی تاریخ معاصر ایران پراهمیت‌تر شده است

متأسفانه با وجود تلاش‌های مثبت و متعددی که تاکنون انجام یافته است هنوز آن مداخله‌های نظری لازم که برخاسته از دستاوردها و سنت‌های گوناگون سازمان‌های چپ، و متکی بر پژوهش، دانش و کنش فعالان سوسیالیست از منظر تاریخی - طبقاتی باشد، نتیجه کافی نداده است؛ یعنی آن فعالیت نظری که هدف خود را بسترسازی برای یاری به جنبش "سوسیالیسم از پایین" قرار داده باشد.

همچنین باید تاکید کرد که فضای سیاسی و اجتماعی ایران و رشد اعتراض‌ها و مبارزه‌های مردمی، و به ویژه روی آوردن نسل جوان به آرمان‌های چپ، بستری برای مداخله به وجود آورده که نیاز به داشتن پایه‌های نظری روشن، نوین و رهگشایی از مفهوم، برنامه، اهداف و اصول سوسیالیسم دگرگون‌گرا را دوچندان مبرم ساخته است. بدین سان، یکی از محورهای اصلی مداخله، آشنایی با تئوری‌ها، مبارزه‌ها و تجربه‌های پیروزمند و شکست خورده‌ی جنبش‌ها و گرایش‌های گوناگون خواهد بود. همچنین، معرفی پژوهش‌ها و آثار اندیشه‌ورزان متعددی که از پیشینه‌های سیاسی‌ای گوناگون برخاسته و برای انقلاب سوسیالیستی مبارزه کرده‌اند نیز ضرورت خاص یافته است.

نشریه "سامان نو" بدین منظور انتشار خواهد یافت. نشریه‌ای که هدف خود را این چنین بیان می‌کند: پژوهش و مداخله در مباحث نظری جنبشی که برای انتقاد، یادگیری، روشنگری و دگرگونی تلاش می‌ورزد. جنبشی که برای شناخت و رهیابی در مسیر انقلاب

